

Uřvané protony

Protonová léčba se stala standardní součástí českého zdravotnictví. Bude ale poznamenána způsobem, jímž toho Protonové centrum dosáhlo.

„Dal jsem mu Kámasútru, aby mu bylo jasné, že i po osvícení prostaty protonem mu vercajk bude fungovat,“ říká lékař v modré kšiltovce jakési ženě, zatímco Ruda Pivrnec spokojeně leží na lůžku ozařovacího přístroje a čte si. Tento výjev kreslíře Petra Urbana se loni objevil na pivních táccích v mnoha českých hospodách a jednalo se o reklamu pražského Protonového centra.

Nešlo o jediný marketingový exces supersofistikovaného zdravotnického zařízení, které začalo jako odvážná investice s korupčním stínem a málem skončilo jako jeden z největších bankrotů českého zdravotnictví. Plakáty, které protonovou léčbu agresivně prodávaly jako lék prakticky na jakýkoli nádor. Rozhlasové spoty obviňující VZP, že odpírá lidem v Česku nejúčinnější léčbu. Ostudné marketingové ždímání pětiletého Brita Ashyi Kinga a jeho zoufalých rodičů.

To všechno a mnoho dalšího se odehrávalo na pozadí úporné bitvy PTC o platnost nestandardní smlouvy o smlouvě budoucí, kterou v roce 2006 za VZP uzavřel s Protonovým centrem tehdejší nucený správce pojišťovny Antonín Pečenka. Ten pár dní po podpisu smlouvy do PTC nastoupil a několik let tam pracoval.

Fakticky před krachem

Dnes se otevírá šance, aby se situace kolem prosklené budovy na pražské Bulovce zklidnila. VZP uzavřela s PTC normální smlouvu a obě strany slíbily ukončit své soudní spory. Protonovou léčbu budou indikovat komplexní onkologická centra,

nikoli samo PTC, takže by měla být využívána účelně a ne v duchu zběsilých marketingových strategií. Současně se konečně jasně ukázalo, že kromě podnikatelské dravosti, která nezná etické meze, bylo za dryáčnickým marketingem také čiré zoufalství. Podle účetní závěrky vygenerovalo centrum v roce 2014 ztrátu přes půl miliardy korun. Vzhledem k tomu, že kumulovaná ztráta za celou existenci firmy činí necelých 600 milionů, lze předpokládat, že v roce 2014 se začala hlásit o své peníze rakouská banka Erste, která vzniku PTC pomohla půjčkou kolem čtyř miliard korun. Protonové centrum tedy bylo fakticky před krachem (a Erste před odpisem nějakých tří miliard). Za tak tragické situace a bez smlouvy s největší zdravotní pojišťovnou se dá pochopit snaha lákat bonitní klienty za každou, ale opravdu každou cenu. Pochopit ano, omluvit ne.

Potřeba štábní kultury

Je nepochybně žádoucí, aby do českého zdravotnictví pronikaly nové sofistikované technologie a po řádném prověření zaujímaly své místo v systému poskytování péče. Je ale také potřeba, aby tento proces měl nějakou štábní kulturu, jinak je v sázce důvěryhodnost. Metody i poskytovatelů. Právě tato podmínka v případě protonové terapie nebyla splněna.

PTC se do systému bez nadsázky prořvalo (agresivní řev postupně vystřídal řev zoufalství), a i když se bude VZP dušovat, že standardně uzavřela standardní smlouvu, nikdy se nezbaví stínu podezření, že jí prostě nakonec přišlo hloupé nechat Protonové centrum zavřít a spadnout. A Protonovému centru bude zase těžké zapomenout, jak lhalo a mlžilo ve svých kampaních. Onkologičtí pacienti mu to jistě odpustí, pokud jim léčba pomůže, ale v systému českého zdravotnictví se za protony ještě pár let potáhne odpudivý odér.

Článek byl převzatý z portálu zdravi.euro.cz, kde byl

publikován 2. 8. 2016